

Asia: OPH-3855-2024 /esiopetus

Lausuntopyyntö esiopetuksen opetussuunnitelman perusteista

Lukuja 1-3 koskevat huomiot

Palautetta ja konkreettisia muutosehdotuksia perusteluonnoksen LUKUUN 1. Opetussuunnitelman perusteet ja paikallinen opetussuunnitelma

Perusteluonnoksen uusi käsite oppimisen ja esiopetuksen osallistumisen tuki on hyvä ja kuvaa hienosti inklusion ja osallisuuden merkitystä esiopetuksessa. Toimipaikan käsitettä on vielä hyvä pohtia, sillä samassa esiopetuyksikössä saattaa olla useita toimipaikkoja. Näissä yksiköissä erillisen toimipaikkakohtaisen suunnitelman laatiminen vain lisää hallinnollisia suunnittelutehtäviä. Myös ja toimintavuosisuunnitelman käsite on uusi ja sen tilalla voi edelleen käyttää vuosittaista suunnitelmaa.

Palautetta ja konkreettisia muutosehdotuksia perusteluonnoksen LUKUUN 2. Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Esiopetuksen tehtävä ja tavoitteet on kuvattu hyvin. Inklusion nostaminen keskiöön on erinomaista. Inklusion käsite on avattu selkeästi. Inklusion periaatteet kuten lapsen hyvinvoinnin, sosiaalisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen ovat lapsen oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen kannalta ensisijaisia arvoja. Varhaiskasvatuksessa toteutuvassa esiopetuksessa on tämän arvopohjan myötä tärkeää hyödyntää myös varhaiskasvatuksen sosionomien osaamista.

Palautetta ja konkreettisia muutosehdotuksia perusteluonnoksen LUKUUN 3. Esiopetuksen toimintakulttuuri

Esiopetuksen toimintakulttuuri on kokonaisuutena avattu hyvin ja on nyt yhdenmukainen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden kanssa. Toimintakulttuuriin sisältyvä henkilöstön osaaminen, ammatillisuus ja kehittämisote velvoittaa myös työnantajaa entistä enemmän tukemaan henkilöstöä osaamisessa ja kehittämisessä.

Lukua 5 koskevat huomiot

Luku 5.1 Lapsen oikeus oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen

Ryhmäkohtaisissa tukimuodoissa korostetaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama opetusta. Nykyisessä rekrytointi- ja resurssitilanteessa tämä on haastavaa ja asettaa lapset eriarvoiseen asemaan. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrästä tulisi säätää tarkemmin sekä velvoittaa kunnat huolehtimaan riittävästä resursseista. Monikielisen lapsen saama toisen kielen opetusta ei tulisi rinnastaa oppimisen ja käyttäytymisen haasteiden tukeen,

Luku 5.2 Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot

Opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot on kuvattu luonnoksessa selkeästi.

Luku 5.3 Lapsikohtaiset tukitoimet ja niiden järjestäminen

Lapsikohtaiset tukitoimet luku on kirjoitettu selkeästi. Erityisopettajan antama säännöllinen opetus tulisi määritellä ajallisesti samoin mikä on pienennetyn esiopetusryhmän koko. Lapsikohtaisen tuen tarpeen arvioinnista vastaa luonnoksessa esiopetuksen opettaja. Varhaiskasvatuksessa toteutuvassa esiopetuksessa on tärkeää huomioida myös varhaiskasvatuksen sosionomin osaaminen. Erityisesti kun arvioidaan lapsen esiopetukseen osallistumisen tukemista sekä lasten osallisuutta ja yhteisöön kiinnittymistä.

Luonnoksen mukaan lapsikohtaisista tukitoimista on tehtävä kirjallinen hallintopäätös. Tässä yhteydessä on hyvä mainita varhaiskasvatuslain velvoittamasta täydentävää varhaiskasvatusta koskevasta lapsen tuen hallintopäätöksestä.

Luku 5.4 Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen liittyvä yhteistyö

Luku on selkeä. Monialaisen ja moniammatillisen yhteistyön käsitteiden avaaminen on hyvä.

Luku 5.5 Esiopetuksen poikkeava järjestäminen lapsen tuen tarpeesta tai terveydentilasta johtuvasta syystä

Varhennettu oppivelvollisuus on käsitteenä kuvaavampi kuin aiempi pidennetty oppivelvollisuus. Opetussuunnitelmaa jalkauttaessa on tärkeää avata tämä uusi käsite.

Luku 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

-

Muut huomiot

Muita huomioita esiopetuksen opetussuunnitelman perusteluonnoksesta

Perusteluonnoksen käsitteet poikkeavat varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden käsitteistä samoin lapsen tuen hallintopäätöksen tekeminen. Kuitenkin suurin osa esiopetukseen osallistuvista lapsista osallistuu täydentävään varhaiskasvatukseen. Tämä tulee aiheuttamaan sekaannusta varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstössä. Myös oppimisen tuen uudistuksen kiireellinen aikataulu herättää huolta. Kunnilla tulee olemaan haasteellisesta tehdä tarvittavia muutoksia opetuksen järjestämiseksi lakiuudistuksen velvoittamalla tavalla.

Lausunnon tiivistelmä

Tiivistelmä lausunnon keskeisestä sisällöstä

-

Rytilahti Anne
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry